

Tuottavuuden pyöreän pöydän Palje-tutkimus- ja kehittämisohjelman valmistelu- ja koordinaatiohanke 1.1.2009-1.3.2011

Hankkeen yhteenvedo

Terttu Pakarinen, projektipäällikkö

Tuottavuuden pyöreän pöydän PALJE -tutkimus- ja kehittämisohjelma 2009-2014

Palje-ohjelman valmisteluhankkeen tuloksena on luotu Tuottavuuden pyöreän pöydän PALJE-ohjelma, jonka tavoitteena on tuottavuuden ja työelämän laadun samanaikainen kehittäminen. Tuottavuuden ja työelämän laadun samanaikaisella kehittämisellä on mahdollista vahvistaa kestäväällä tavalla yritysten ja julkisten organisaatioiden menestystä, parantaa innovaatiokyvykkyyttä ja työhön osallistumisastetta sekä pidentää työuria.

Tavoitteet

Tuottavuuden pyöreän pöytä jätti vuonna 2008 hakemuksen Työsuojelurahastolle Tuottavuuden pyöreän Palje-ohjelman valmistelusta. Projektipäällikön tehtävänä oli hankesuunnitelman mukaan valmistella ohjelman osiot hankkeiksi yhteistyössä Tuottavuuden pyöreän pöydän sihteeristön, Työsuojelurahaston ja muiden rahoittajien, tutkimuslaitosten sekä yritysten, kuntien ja seurakuntien kanssa. Valtion työsuojelurahaston todettiin toteuttavan ohjelmaa omalla rahoituksellaan valtion organisaatioiden tarpeisiin.

Palje-ohjelman tavoitteena oli Työsuojelurahaston hallitukselle v. 2007 jätetyssä aloitteessa tuottaa enemmän tietoa tuottavuuden ja työelämän laadun samanaikaisesta kehittämisestä seuraavilla osa-alueilla:

1. Tuottavuuden ja työelämän laadun samanaikainen kehittäminen
2. Strategisen henkilöstöjohtamisen ja sosiaalisen pääoman kehittäminen käytännössä
3. Palkitsemisen kokonaisuuksien arviointi ja kehittäminen käytännössä
4. Toimintakulttuurin, johtamistavan ja esimiestyön uudistaminen
5. Hiljaisen tiedon siirtäminen ja sen onnistuneet käytännöt
6. Työpaikan yhteistoiminnan kehittäminen
7. Tuottavuuden ja työelämän laadun samanaikainen kehittäminen PK-yrityksissä ja pienissä organisaatioissa
8. Palvelukonseptien ja toimintatapojen kokonaisvaltainen uudistaminen
9. Ajankohtaiset selvitykset talouden dynamiikasta
10. Tuottavuuden mittaaminen

Toteutus

Palje-ohjelman valmisteluhankkeessa on kerätty tutkimustietoa tuottavuuden ja työelämän laadun samanaikaisuuden toteutumisesta ja suunnattu hankkeita tämän tiedon pohjalta tulevaisuuden työelämän ja työpaikkojen tarpeisiin. Tutkimuslaitokset ovat hakeneet tai hakevat v. 2011 rahoitusta Työsuojelurahastolta tai Tekesiltä rahoittajan kriteereiden mukaisesti ja lisäksi tarvittaessa muuta ulkopuolista rahoitusta. Palje-ohjelma täydentää omalta osaltaan muuta ohjelmallista työelämän kehittämistä vuoteen 2014 saakka.

Ohjelman hankkeet toteutetaan tutkimus- ja kehittämishankkeina, jotka suunnataan käytännönläheisesti työpaikkokohtaisen kehittämisen tueksi. Hankkeet on suunniteltu siten, että asiasta kiinnostuneet yritykset, julkishallinnon organisaatiot ja toimialat voivat osallistua niihin joko käynnistämällä omia kehityshankkeitaan tai työskentelemällä yhteistyössä tutkijoiden ja kehittämisasiantuntijoiden kanssa.

Ohjelman valmistelua ovat ohjanneet seuraavat periaatteet:

1. Erilaisten intressien yhteen sovittaminen ja roolien selkeytys
2. Teemaryhmät sisältävät riittävästi samanlaisuutta ja erilaisuutta tuottaakseen uutta tutkimustietoa
3. Pohja ns. psykologiselle sopimukselle ohjelman ja yksittäisten hankkeiden välillä perustuu muun muassa lupauksiin ja hyötyihin
4. Ohjelman verkostomainen luonne edellyttää selkeitä rakenteita, toimintatapoja ja vastuita
5. Luottamuksen ylläpitäminen ohjelmassa edellyttää jatkuvaa vuorovaikutusta hankkeiden ja sidosryhmien kanssa.

Tulokset

Tuottavuuden pyöreän pöydän Palje-ohjelman toteuttavat johtavat tutkimuslaitokset ja tutkijat yhteensä 18 hankkeella. Ohjelman hankkeet liittyvät kolmeen teemaan:

1. Tulevaisuuden henkilöstöjohtaminen, jossa painottuu johtamis- ja HR-tutkimus
2. Työelämän laadun kehittäminen ja yhteistoiminnan uudet mahdollisuudet, jossa painottuu aineettoman pääoman tutkimus
3. Toimintatavan ja esimiestyön uudistaminen, jossa painottuu työn organisointia, oppimista ja innovatiivisuutta koskeva tutkimus

Ohjelmassa ovat mukana hankkeillaan seuraavat tutkimuslaitokset: Aalto-yliopisto (ent. teknillinen korkeakoulu ja kauppakorkeakoulu), Johtamistaidon opisto, Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, Lapin yliopiston Lappea, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto, Tampereen yliopiston työelämän tutkimuskeskus ja johtamiskorkeakoulu, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu ja Työterveyslaitos.

Ohjelman valmistelun aikana on kuvattu hyödyntämisspolku työpaikoille Tuottavuuden pyöreän pöydän toiminnan kautta. Lisäksi on luotu ohjelmaa koossapitävät rakenteet, toimintatavat ja viestintä vuosille 2011-2014. Tuloksia hyödynnetään koko ohjelman ajan Tuottavuuden pyöreän pöydän toiminnassa. Ohjelman lisäksi lopputuotoksena on syntynyt tutkimuskatsaus tuottavuuden ja työelämän laadun samanaikaiseen kehittämiseen ja sen tarpeeseen sekä Suomessa että kansainvälisesti.

Palje-ohjelman valmisteluhankkeen aikana kehkeytyi ohjelmakonsepti, jossa tuottavuutta, työelämän laatua ja elinikäistä oppimista voidaan tarkastella kansallisella, organisaation sekä työpaikan ja yksilön tasolla.

Johtopäätökset

Tuottavuuteen liittyviä asioita on Suomessa tutkittu monilla tieteenaloilla ja tasoilla. Suomessa tuottavuuteen liittyvien teemojen tutkimus on monipuolista ja aktiivista ja siitä ovat kiinnostuneita sekä päättäjät, työmarkkinajärjestöt että rahoittajat. Tutkimuksen ongelma on kuitenkin sen hajanaisuus ja sirpaleisuus. Tätä mieltä olivat tuottavuustutkimusta koskevan selvityksen tehneet Tampereen teknillisen yliopiston tutkijat vuonna 2008.

Tuottavuuden pyöreän pöydän Palje-ohjelma on monitieteinen verkosto, jonka avulla pyritään ratkaisemaan tuottavuustutkimuksen kumuloituminen sekä käytännön hyöty työpaikoille. Ohjelman avulla saataan eri tutkimusperinteet keskustelemaan keskenään ja yhdistämään tietoa työpaikalla sovellettavaksi. Palje-ohjelma pyrkii hankkeillaan kokoamaan pirstaleista tuottavuustutkimuksen kenttää siten, että hankkeet muodostavat monitieteisen verkoston.

Ohjelman hankkeet painottuvat organisaatio- ja työpaikkatason toimintaan siten, että työpaikat voivat hyödyntää syntynyttä tietoa kehittämistoiminnassaan. Ohjelmalla pyritään saamaan uutta tietoa niistä mekanismeista, jotka synnyttävät tuottavuutta ja työelämän laatua samanaikaisesti. Samalla pyritään saattamaan hankkeisiin osallistuvat työpaikat kehityksessään eteenpäin niin, että ne pystyvät tuottamaan innovaatioita ja kilpailemaan niillä.

Lisätietoja:

Tuottavuuden pyöreän pöydän muodostavat työmarkkinakeskusjärjestöt SAK, EK, STTK, KT Kuntatyönantajat, AKAVA, Valtion työmarkkinalaitos ja Kirkon työmarkkinalaitos sekä työelämän kehittämistä tukevat tuottavuustoimijat Työturvallisuuskeskus, Työterveyslaitos, Tekes ja Työsuojelurahasto.

Tuottavuuden pyöreän pöydän sihteeristö:

Juha Antila SAK juha.antila@sak.fi

Niilo Hakonen EK, niilo.hakonen@ek.fi

Erkki Auvinen STTK, erkki.auvinen@sttk.fi

Päivi Lanttola VTML, paivi.lanttola@vm.fi

Jaana Meklin Akava, jaana.meklin@akava.fi

Oili Marttila KiT, oili.marttila@evl.fi

Terttu Pakarinen KT, terttu.pakarinen@kuntatyonantajat.fi

http://www.tuottavuustyö.fi/tietoa/tuottavuuden_pyorea_poyta/palje-ohjelma